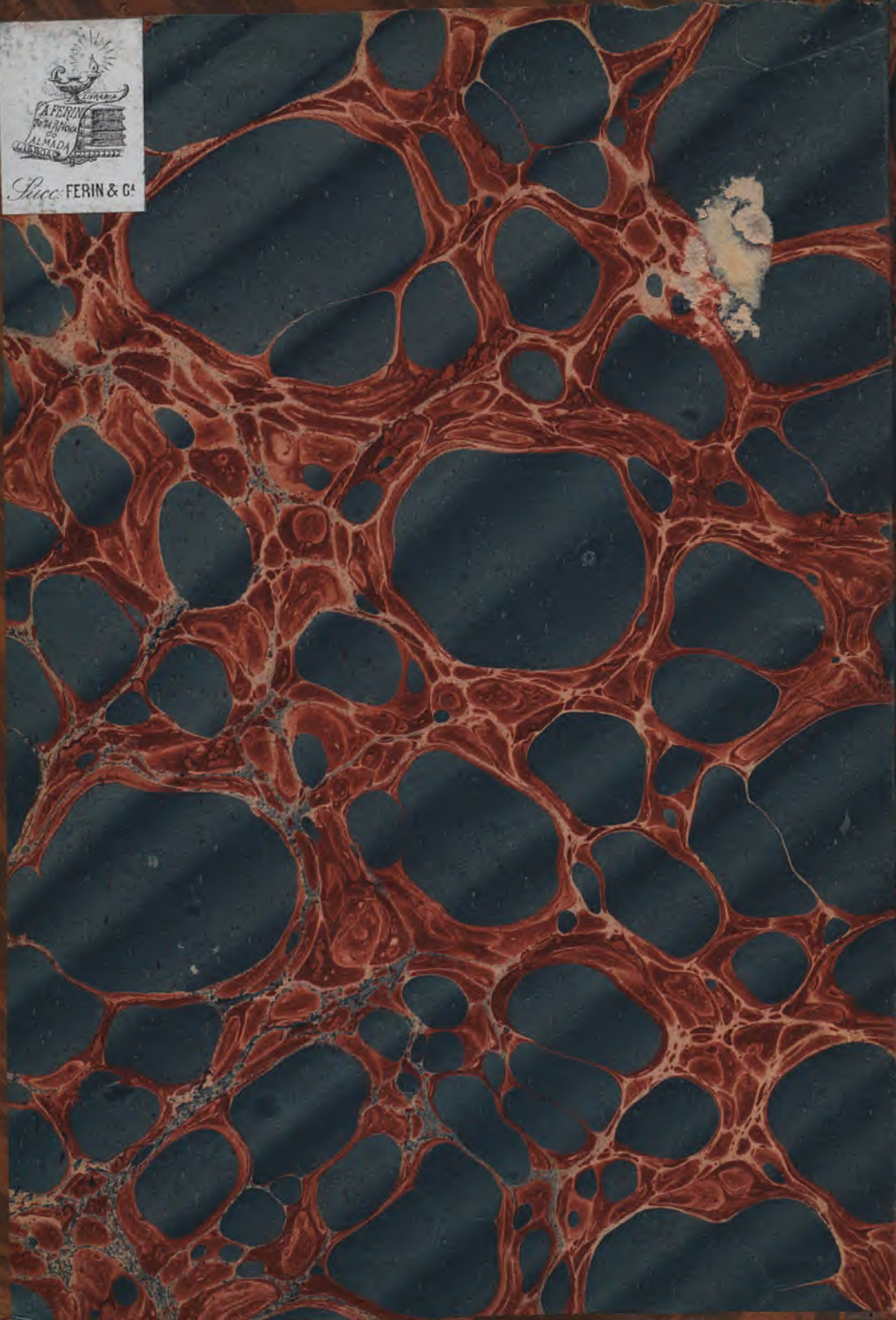
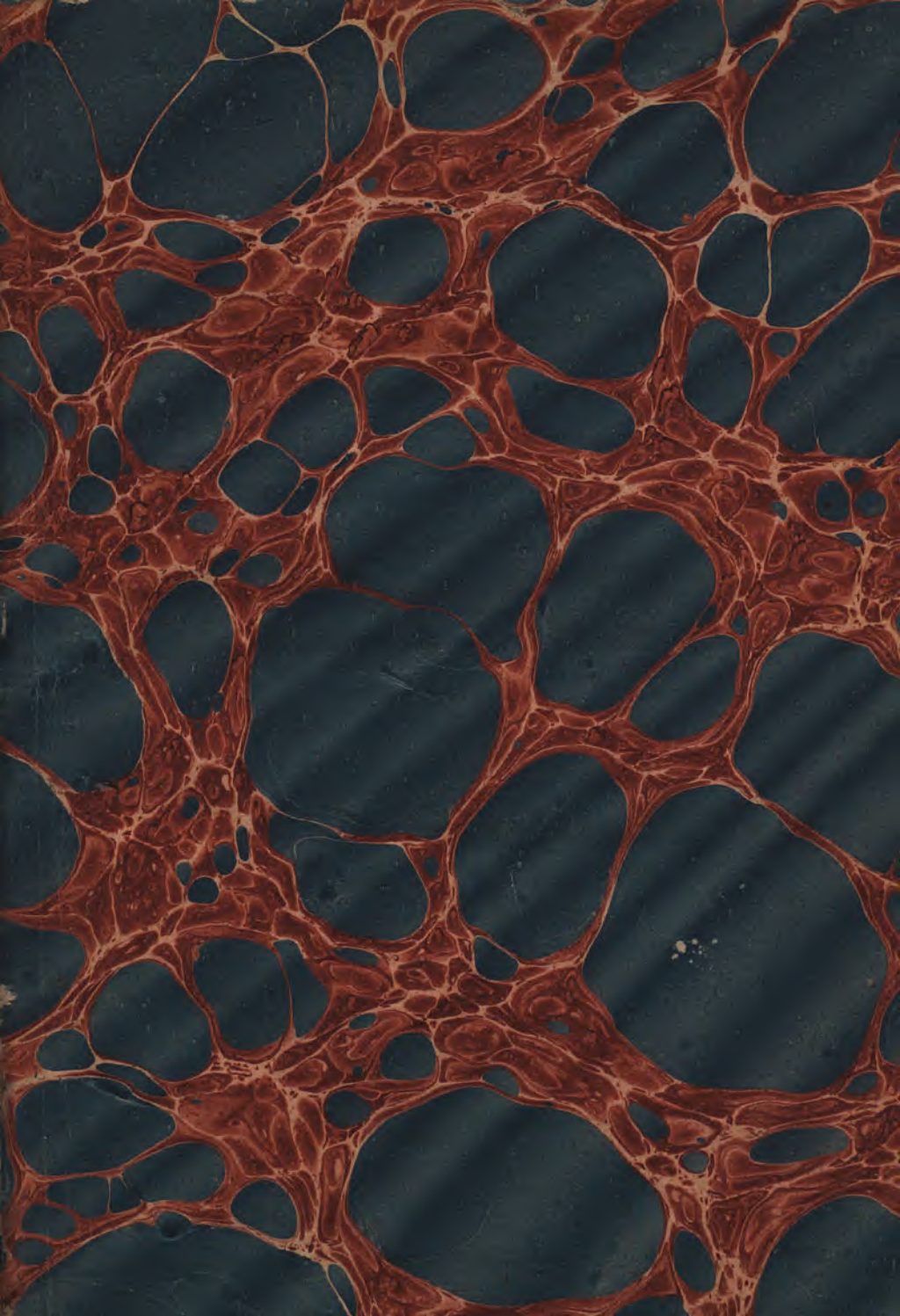

Lucc FERIN & Co

N 164

Inc
179

Floretus

Sevilha 1794.

Haebler 272.

DR. 12-1-23

Ine

179

Oīe floretus liber icipit: ad bona cæptus

n Sēp erit tutus: eius documenta secutus.

Hic liber extractus de plibus: ē uocitatus

Ræcte floretus: quia flos est inde receptus.

Est breuiter textus: fragrat uirtute replētus.

Collegi flores: non omnes: sed meliores.

Quos in uirgultis domini uidi bene cultis.

Qui nō marcescunt seruando: dandoq; crescunt.

Ergo dilecte ualeas: ut uiuere recte

Multis proficere: domino semperq; placere.

Suscipe corde bono flores hos: quos tibi dono.

Tollent langores: tribuent tibi semper honores.

Si bene dulcores florum retines & odores:

Summo cūctore florum clemente datore.

Ogma sacrae fidei ponit p̄us ordo libelli.

d Postea præcepta ponuntur parte secūda.

Tertia pars uerae monstrat pctā cauere.

Inde docet quarta pars ecclesie sacramenta.

Virtutis quinta mores notat & documenta.

Concludit sexta de morte suaq; sequela.

De fide catholica.

Redere debemus: qui xp̄i nomē habem⁹

Doctrinā xp̄i: quia nemo secus placet isti

Nec poterit fieri saluus: nec sc̄tūs haberi

Dixit enim xp̄s ad cælum mox rediturus.

Qui baptizatus fuerit: ualet esse beatus.

Si bene crediderit: aliter sine fine peribit.

Ergo constanter credas: ac indubitanter.

^{1. firmata}
Quæ docet ecclesia romana petra solidata:

^{1. 3. u. d. c. m. s.}
R. t. iculi fidei bis lex sūt corde tenendi.

a Quos xpi locū docuerūt pneumate plēi.
Credo deū patrē: petrus inq̄t cūcta creatē

^{1. dixit q̄redo} Andreas dixit: ego credo deum fore christum.

^{2. c. c.} Conceptum: & natum iacobus: passūq; iohannes.

^{1. dixit} Infera philippus fregit: thomasq; reuixit.

^{1. dixit} Scandit bartholomeus: uenit censere mattheus.

^{1. dixit q̄redo} Pneuma minor iacobus: limon peccata remittet.

^{1. dixit} Restituet iudas carnē: uitamq; mathias.

^{1. dixit} Sed tamen hos aliqui sic distinxere magistri.

^{1. dixit} Spectant ad hominē septē: totidēq; ad deitatē.

Sed nihil augetur fidei sic: nec remouetur.

Vnum crede deum: personis dic fore trinum.

^{1. dixit} Sunt pater: & natus: pneuma sanctum deus unus.

^{1. dixit} Cuncta creans: peccata lauās: ac premiā donans.

^{1. dixit} Conceptus: natus: cruce mortuus: infera fregit.

^{1. dixit} Surrexit: scandit: cunctos censere redibit.

Hæc ē catholica sincera fides: & amica.

^{1. dixit} A christo lata: per discipulos publicata.

^{1. dixit} Signis firmata: diuina lege probata.

^{1. dixit} Solus adorandus deus ē: sanctusq; rogandus.

^{1. dixit} Patria debetur domino: quia summus habet.

Nullus adorare sic debet siue rogare

^{1. imaginē} Effigiem factam: sed significata per ipsam.

^{1. dixit} Vere fides saluat: quē uita decēs bona format.

Namq; fides ficta sine factis mortua dicta:

^{1. dixit} Non pdest: sed obest si possit agēs bona prodest.

Omne malum uita: bona fac: hec e bona uita.

Sic bene credendo saluaberis: & faciendo.

Cur uideas ista: quæ sunt infra tibi scripta.

D mala uitadū: necnō bona cōtinuādum

a Sūt data p̄cepta: q̄ cōmoda sūt & hōesta

Primo naturæ lex uult sic uiuere puræ.

Hoc facias aliis quod tu tibi fieri uis.

Non facias aliis: fieri quæ tibi non uis.

Postea lex moyli data: uult subscripta teneri.

Sperne deos plures: non per deum male iures.

Sabbata sanctifices: uenerare tuosq; parentes.

Non interficias: non mehus corpore fias.

Non facias furtum: non testeris quoq; falsum.

Non cupias sponfam: nec rem quam scis alienā.

Sic quoq; ius scriptū phibet mala: mādat honestū

Ius mandat cuiq; q̄ uiuat semper honeste.

Vt nullum lædat: cunctis sua iuraq; reddat.

Inde iesus cuncta præcepta reduxit ad ista.

Dilige corde deum toto super omnia uerum.

Dilige quēcūq; sicut te diligis ipse.

Ex istis completæ pendent lex atq; prophetæ:

Sic nō offendas deū: fratrem neq; lædas.

Semper gaudebit: domini qui iussa tenebit.

Sed male peccabit: qui iussa dei uiolabit.

Non fit peccatum: nisi per iussum uiolatum.

De peccatis in generali.

o Mn̄a delicta triplici sunt nomine dicta.

Originale. mortale. ueniale.

Est quoq; peccatum nobis ab origine natum.

Est graue mortale: leuius fertur ueniale.

Cum baptizamus: ab origine purificamur.

Nec non peccato (quodcunq; sit) ante patrato.

Et cum peccamus grauius: post nos maculamur.

Cum peccantis in id fertur quandoq; uolūtas.

Quod tenet in se quid aliquo modo immoderatum.

Sic ut nec domini: nec fratris oppugnet amori.

Tale suo genere peccatum fit ueniale.

Ait Ut sermo uacuius: uel risus non moderatus.

Si tamen ordinet hoc: ut ab hoc mortale sequat:

Hoc mortale facit intentio praua uolentis.

Ut cum quis ridet ad adulterium faciendum:

Aut in contemptū domini consentit in istis.

Discernens ratio: mortale fit inde patenter.

Sed quando uelle peccantis fertur in illud:

Quod domini de se fratrisq; repugnat amori:

Peccatum graue mortale dicitur esse.

Sicut homicidiū. blaffemia. scismaq; furtum.

Si tamen hoc sistat sine consensu rationis.

Quæ meditans dñm: cordis reprimat cito motum

Cum non sit plenus actus: tunc fit ueniale.

De septem peccatis mortalibus.

E careas uita: septem mortalia uita.

n Maxima peccata q̄ sic sunt iure uocata.

Nam moriens uicio: mortali perdit uno.

Quoduis mortale uicium fit pernitiale.

Nam mentem maculat: & sacro flamine priuat.

Offendit dñm: spernendo uulnerat ipsum.
 Aufert splendorem dñi: nec non & amorem.
 Debilitat mentem: cecam faciens & egentem.
 Adnihilat bona: quæ sunt in crimine lata.
 Mortificat merita: quæ contulerat bona uita.
 Interimit animam: damnat finaliter ipsam.
 Efficit ingrata: uitã tollitq; beatam.
 Eternam poenã dat: perpetuãq; cathenam.
 Sunt tumor. accidia. gula. luxuries. simul ira.
 Liuor. auaricia: septem mortalia dira.
 Nunc uideas horum plures species uicioꝝ:
 Vt melius uere ualeas peccata cauere.

De peccato superbie.

V nō sis tumid⁹ uerbis: nec corde supb⁹.
 Ne sis elatus factis: si uis fore gratus.
 Cū bona q̄s credit ex se meritis uel hēre:
 Vel falso tribuit sibi: quō se credit egere:
 Aut alios spernit: plus credens sæpe ualere.
 Quattuor his rebus: quis dicitur esse superbus.
 Spernit obedire tumidus: uult obuius ire.
 Vult apparere melior: male capta tenere.
 Cunctis præferre se uult: sua magna referre.
 Nunq̄ rancores dimittit: & ambit honores.
 Nulla molesta pati scit: gestus est uariare.
 Quātumcunq; bonus fueris essendo superbus:
 Totum deprauat te sola superbia damnat.
 Sis simplex. humilis: ne damneris q̄si uilis.
 Nā deus exaltat humiles: tumidos pede calcat.

¹⁰¹¹⁰ De peccato accidię.

Ccidiã linque: quæ dat mala tediã uitæ.

a Segnitię fugias: nũq̄ piger ad bona fias.

Si bona trīstis odis: diuina uel ipsa reliq̄s

Tedens & negligēs quæ consumare teneris.

Vel contristeris cum nolens hec opereris.

Aut nimium trīstis propter quæuis mala sistis.

Quattuor his dictis: sic accidiosus haberis.

Ociã qui sequit̄: sine crimine uix reperitur.

Ociã deuita: si uis bona sit tibi uita.

Sæpe libens ora faciendo sancta labora.

Pigri dum possunt operari: tempora desunt.

De peccato gulæ.

One gule frenũ: tibi ni dabit ip̄a uenenũ

p Est sibi dānos⁹ in multis quisq̄ gulosus.

Nã nimis sp̄edit: citi⁹ mala q̄ bona pr̄dit

Qui nimium comedit: bibit ardentē studiose:

Properē laute: fertur peccare gulosæ.

Crapula uitetur: ne corpus male grauetur.

Nausea nõ detur: ut morbus non generetur.

Mens nõ grauetur: ne uita tibi breuietur.

Vt tempestatem fugias: uel magis ebrietatem.

Mens alienatur uino: corpus uiciatur.

Sensus turbatur: secretum notificatur.

Lingua nimis fatur: uino uerbum uariatur.

Vultus fædatur: rixa frequens generatur.

Vis eneruatur: sapiens uino hebetatur.

Ac diffamatur: necnon & luxuriatur.

Stultus lætatur: ac pugnat cum reprobatur.
Prodiga frenetur gula: sobrietas dominetur.
Ni compescatur gula: corpus mensq; grauantur.

De peccato luxurie.

Vxuriã fugias: castus sine crimine fias.

I Nil dño gratum fit luxuria maculatũ.

Luxuria peccat: quiq; consentit in actu.

Vel cum delectat: consentit agendoq; factum.

Actus carnalis est semper pernitialis.

Demptis cõiugibus: qbus est consensus honestus.

Luxuriã species dicuntur uel fore hec sex.

Inter non nuptos propriã fornix fore fertur.

Strupum caufatur: cum uirgo nolens uiolatur.

Coniugis alterius uiolator fertur adulter.

Cum sibi cognatis incestus uel moniali.

Raptus cum rapitur: ac opprimitur uiolenter.

Contra naturã peccat sodomita nefandus.

Effuge luxuriã: q tollit nempe sopheriam.

Mortificans animã: lædit cum corpore famam.

Et cecat mentem: turbat ualde rationem.

Subuertit sensum: consumit tempora censum.

Offendit dominum: fert hostes: tollit amicũ.

Vires debilitat: corpus macerat: bona uitat.

Vocem peiorat: & uitam semper minorat.

Lites adducit: & plurima scandala ducit.

Dona dei tollit: & fortia corda remollit.

Subtenebrat uisum: tandem tollit paradisum.

Demonibus subdit: inferno deniq; trudit.

Qui bona fratris amat: semet uirtutibus ornat.

De peccato auaritiæ.

Vm sis p̄clarus: nō sis cupid⁹ nec auarus.

c Vix nulli charus cupid⁹: cūctis fit amar⁹

Qui capit aut retinet iniuste res alienas:

Aut peramans gazas: domini preponit amori:

Qui satis est diues: cupit aut plus non satiat⁹:

Et qui pauperibus donare superflua non uult:

Omnes præfati merito censentur auari.

Furtum. rapinam. fenus. fraudem. simoniam:

Causat auaritia. ludum. periuria. bella.

Omnes thesauri nunq̄ satiant cor auari.

Et plus ardescit ambitio: quando senescit.

Quanto plus crescit census: plus inde famescit.

Gazas querendo labor est: & timor in retinendo.

Ipsas perdendo dolor est: languor cupiendo.

Nunq̄ stat præclarus nec tutus diues auarus.

Raptorem furem plenum fore credit egenum.

Semper egenus eris: si semper plus tibi quæris:

Cum contentus eris: diues tunc efficieris.

Gazas lucrando non sis cupidus: nec amando.

Nec male seruādo: sed sis largus bene dando.

De peccato in spiritum sanctum.

Vi peccat nemiū præsumens de pietate:

q Vel qui desperat de diuina bonitate:

Aut induratus nō cessat ab improbitate:

Et qui fratris odit uirtutes improbitate:

Impugnans uerum certus sine commoditate:

quod autem in
quod per se
quod per se

^{f. 116} ^{.i. morte}
Qui non sine piget de culparum grauitate
^{.i. p. m.} Contra pneuma sacrum peccat spreta deitate.
Quæ primæ quinque culpæ uix sunt releuate.
Sexta caret uenia: quia corruiat immedieate.

De quibusdā documētis cōtra peccata.

Trige tuā linguā: ne mētē reddat iniquā.

f. ^{z. m. p. m.} Lingua cito lædit: & lætio raro recedit.

Qui male nō loq̄t magna uirtute potit̄.

Linguā frenare plus est q̄ castra domare.

Non sis uerbosus: iactator: litigiosus.

Nunq̄ sis censor temerarius: aut reprehensor.

Non sis defensor peccatorum siue recensor.

Non sis detractor: nec rumorū nouus auctor.

Blanus adulator non sis: nec conuiciator.

Nec discordator fratrum: non impropertor.

Nec blaffemator: irrifor siue minator.

Non accusabis falsæ: nec murmurabis.

Non diffamabis alios: nec uituperabis.

Si diffamari non uis: uel uituperari

Non sis scurrilis. rebellis. siue bilinguis.

Nunq̄ p̄mittas: nisi promissum dare credas.

Non aliis pandas secretum: nec male dicas.

Nunq̄ sis mendax: nec uaniloquēs: neq̄ fallax.

Noli iurare: nisi sit res debita quare

Debet & hoc esse uerum: licitumq̄ necesse.

Ergo sic frena linguam rationis habena

Nec te confundat: si uerba superflua fundat.

De peccato ueniali.

^{f. iocundus}
Icitur a uenia ueniale cito sibi danda.

d Multis naq; modis dñs ueniale remittit;

Infra contenta deuotæ sacra recepta.

^{f. excedit}
Si tibi mortale nõ est: tunc est ueniale.

Confiteor. tundo. respargor. conteror. oro.

Vngor. ieiuno. patior. conuerto. remitto.

^{f. parat} Signor. edo. dono. mala sic ueniale ^{f. remitto} depono.

^{oueniat} Quamuis expediat homini ueniale fateri.

^{f. vult} Vt tamen hoc faciat: non dico quẽq; teneri.

Ni quando dubitat illud graue forsan haberi.

Vel si non habeat grauius: decet ista referri.

^{f. iocundus} Vt ius perficiat: mandans quẽcũq; fateri.

De excommunicatione .

Anq; peccata semper caueas ^{excommunicatione} anathema.

t Nã grauis ẽ poena. q̃uis sit pro medicina.

Hæc patit̃ dãna q̃ maius fert anathema.

Hic nõ eligitur: nec elegit. sed prohibetur

Ecclesiæ porta communio sic sacramenta.

Traditus est sathanæ. precibus caret ecclesieq;.

Ac sibi legitimus prohibetur quilibet actus.

Nunq; participes his quos anathema coerchet.

Qualicũq; modo. nisi casu iure remisso.

Nam secus est iure restrictus clauẽ minore.

Quæ solũ pellit a sacris percipiendis.

Casus excepti super hoc sunt iure reperti.

Coniunx. & nati. famuli qui debita quærunt.

Ignorans super his. & dicens utile mentis.

Et qui uitare nequit hos. urgente necesse.

Participant iure strictis anathemate tutæ.
Sunt interdicta suspensio nempe cauenda.
Quamuis sint pene leuiores sunt metuendæ.

De hominis hostibus.

t Riplex ē hostis ^{hominis} on⁹. demō. caro. & mūdus ?

Nō faueas istis: ut sis a crimine mundus.

Demō agit tumidū. mūdus cupidū. caro foedum .

Cur cum temptaris: caueas ne decipiaris.

Mūdū spernendo uinces. & carnem reprimendo .

Prosternes sathanam: seruando fidē bene sanam.

Temptat astutæ: ne cures uiuere iustæ:

Vt male delinquas: & ne peccata relinquas.

Cur te prudenter serua. meditando frequenter.

Quia damnatus eris: si mortali morieris.

Vt mala euites: aliquid fac: ut ocia uites.

Nūc age. nūc ora. lege nūc. uaga nulla sit hora:

Obsta principiis: quia tunc cito mergitur hostis.

Quādo nimis crescit temptatio. raro quiescit.

Cerne deū: qui te semper speculatur ubiq;.

Qui mala uix celat: sed pungit: & ipse reuelat.

Nil est tam tectum quin sit quandoq; repertum.

Postea confusus reus est: sæpe reclusus.

Inspice q̄ta bona: dominus tribuit tibi dona.

Precipuz mortem domini bene respice fortē.

Ne sis ingratus: sibi committendo reatus.

Cum male delinquis: iterum xpm crucifigis.

Inspice sanctorum: nec non exempla reorum.

Gloria pro meritis iustis: mala dantur iniquis.

7

Inspicias animam: sic xpi morte redemptam:
Ac tibi comissam: cur crimine destruis ipsam:
Prospice fetorem culpæ: poenæq; pudorem.
Longa datur poena: sed delectatio curta.
Cerne quot & q̄ta: peccatum dat tibi damna.
Nulla queunt tamē te lædere: crimina q̄tum.
Cerne diem mortis: quæ pulsat ad hostia fortis.
Quot q̄ti subito moriuntur sæpe memento.
Scis q̄ obibis o homo: nescis ubi: quomodo: q̄n̄s
Pensa iudicium: quo nil remanebit inultum.
Cerne graues penas: barathri fortesq; cathenas:
Cerne domū cæli: nec te perdas turbine teli.
Sacra scripturæ studium quoq; sit tibi curæ.
Sic mala uitabis: mentemq; tuam satiabis.
Sanctos sectare: prauos noli sociare.
Sensus frenare satagas: carnemq; domare.
Vinum sumendo sis sobrius: & comedendo:
Et loca prompta malis fuge: ne sis pernicialis.
Nam locus errare promptus facit: & fatuare.
Nec bene seruando: christum cū matre rogādo.
Crimina uitabis: hostesq; tuos superabis.
Nemo tamē credat: q̄ eum temptatio ledat.
Si non consentit animo: quia tunc bene sensit.
Debilis est hostis: quia nullum nisi uelit uritq;
Nō ē pctm̄: nisi sit pro uelle patratum.
Velle nequit cogi: q̄uis queat ad mala pungi:
Non excusatur ideo quis: cum superatur.
Ergo tuum uelle compescens: crimina pelle:

Vt careas poena: læteris in sede serena.

Te bene conante domino simul auxiliante.

De septem sacramentis in generali.

Contra peccata deus instituit sacramenta.

c Per quæ delēt̄ comissa: futura cauentur.

Gra tia confertur: & sic bona uita refert̄.

Percipe mente pia septem fidei sacramenta.

Nam male delinquit: qui nō dignæ sacra sūmit.

Baptizor. firmor. peniteor. cibor. ungor.

Ordine promoueor: gratis cū coniuge iungor.

Ordo. thorus. uelle sumuntur: quinq; necesse.

Ordinat & firmat p̄sul: dat quinq; sacerdos.

Ordo. baptismus. cōfirmatio non iterantur.

Cetera sumpta semel sacramenta: ualent iterari.

De baptismo.

St aq̄ materia baptismi: uerbaq; forma.

e Ac baptizātis intentio debet adesse.

Baptismi fructus ē plena remissio culpæ.

Gratia confertur: & poena remittitur omnis.

De chrisma te.

Resul fr̄s chrisma firmāt intētio uerba.

g Gratia donatur: constans ad bella parat̄

Qui tenet ī fōte v̄ctū: ul' chrismate frōte

Efficitur talis pater eius spiritualis.

De pœnitentia.

Contra p̄ctm̄ graue p̄ baptismum patratū.

c Extitit inuentū sacrae penæ sacramentū.

Cōteror in corde: mala cōfiteor siml' ore.

8
Emendans opere: deus indulget mihi ueræ .
Poenitet atq; dolet: & crimina dicere spondet.
Vultq; satisfacere contritus: iniqua cauere.
Crimina cōmemora tua, collige: flebilis ora.
Elige prudentem: te soluere iure potētē.
Crimina diminuit confessio: cuncta reuelat:
Vni presbytero: nullum graue sponte tacendo.
Integra. festina. simplex. confessio. fida.
Vera. libens. clara. discreta. frequens. sit amara.
Accusans propria. parens. humilis & rubicunda.

De modo confitendi.

T reminiscaris: hoc ordine cōfitearis.

u Dic de criminibus mortalib⁹: & specieb⁹

Dic de mādati domini per te uiolatis.

De male perceptis dic etiam sacramentis.

Dic si contempsisti uirtutes uel caruisti.

De septem factis pietatis dic male factis.

Dic sensus quinque: nec cetera mēbra relinque.

Dic bene quicunq; mala feceris: ac ubicunq;.

In factis dictis consensu siue relictis .

Quæ non dixisti dudum: dic si recidisti.

In graue peccatum: per te dudum ^{f. dicto factu} recitatum.

Res circumstantes dicas peccata grauantes.

Saltem mutantes: crimenq; nouum generantes:

Ista grauant uicium: dignus status & recidiuū.

Conditio. numerus. locus. ordo. sciētia. tempus.

Copia. causa. mora. modus. ætas. lucta. pusilla. ^{prognoscenda}

De qualitate confessoris.

B

c Confessor blandus uerax prudēs pius equus .
Hortat^{et} quærit terret^{et} punit mala soluit.
Postea fit tacitus: celet crimen ut quasi mutus.
c Contra peccata detur contraria pena.
Supplicet elatus: maceretur luxuriosus.
Propria det cupidus: ieiunet sepe gulosus.
Inuidus os tundat: iratus corde remittat.
Audiat officia peregrinans: accidiosus
Quiuis restituat (si possit) res alienas.
Reddere si neque eat: saltem sit prompta uolūtas .
Fur usurator simon urens raptor:
Iuris deceptor alienorum quoq; repertor:
Rector dilapidans: quiuis damnum male donans
Reddere (si qd hēant) uel amore dei dare debēt:
Iuxta consilium confessorum sapientum.

Quis obligatur ad restitutionem.

m Andās consilians sotians adiutor adulans .
Celans participans defendens atq; receptās
Quilibet est factor: reddat: nisi reddiderit actor.
h I quibus est pœna solemnis precipienda.
Crimine pro magno: toti uilla publicato:
Qui facit incestum: deflorans aut lodomita:
Patrum percussor: sacrilegus aut homicida:
Et uoti fractor: periurus sortilegusq;
Pontificem querant: nec non qui miserit ignem.
Quilibet artatus anathemate siue ligatus.
Per papam :feriens clerum: fallarius: urens:
Et qui sunt ausi missas cantare ligati.

Simon si fuerit: nec fallit regula talis.
 Clericus ex culpa confectus ^{anormalis} acta.
 Ignem succendens ad dandum dāna perurēs.
 Debent pontifici communi iure remitti:
 Ut dictos soluat: ad ^{maiorē} maioremue remittat.

I fuerit ignar⁹ cōfessor: uel sine posse.
 Siue fatēs tacuit aliquod mortale sciēter.
 Aut anathema tacēs: sic solui nequiuuit.

Oblitus poene non factæ iam sibi iussæ.
 Et dudum facta confessio sit iteranda.

Po stea fac dignæ poenā: patiēdo benignæ.
 Nam male delinquit: qui poenā sponde relinquit.
 Quādo hō nō pōt satisfacere.

Emo satisfacere poterit de crimine ueræ:
 Stans in mortali pētō tunc aliquali.
 Iussa tamen poena quis nō sit bene plena.

Nō est linqūda pro crimine: sed facienda.
 Nam faciens iussum referesq; p hoc tibi fructum.
 Omne malū punit deus: oē bonū quoq; reddit.

Omnia quæ fiunt cum mortali bona profunt.
 Nā mūdi bona dāt: & demonis arma refrenāt.
 Mentis illustrant citius: tormenta minorant.

Ad maiora bona donant usum facienda.
 Non tamen æternam possunt acquirere uitā.
 Nec purgant homines: hæc u iustificatur.

Sed bona quæ fuerint post mortificata reuiuunt.
 De sacramento
 eucharistie.

N cœna summū deus instituit sacramētū:
i Sub panis specie: cū discipulis tribuit se.
Ac specie uini dicens: hoc sumite cūcti.

De missa.

Issa celebrat: ut mors xp̄i recolat.
m Vt deus oret: spiritualis & ueneret.
Et confortemur: & pane sacro satiemur.

Quid significāt ornāmēta.

d Ant ornāmēta tibi p̄s byter hec documenta
Signat sub tunica: q̄ mēs debet fore mūda.
Desuper astrictus spem de se peris dat amictus.
Vult candor tunicæ: spondeas te uiuere castæ.
Signat cinctura tibi: q̄ non sit uaga cura.
Per leuē manipulum: contēnunt mala uitæ.
Stola notat semper: christo seruire decenter.
Stringēs cuncta foris notat infula foedus amoris:
Designat signum crucis: ara, calixq; sepulchrum.
Sed panis carnem xp̄i: uinumq; cruorem.
Sudorem dat aqua: sudaria linea pala.
Verba liber scriptus: quæ protulit in cruce xp̄s.

De materia sacramenti.

N missa forma sunt uerba iesu benedicta
i Panis materia cū uino uitis & unda.
Candida triticea nō magna rotūda leuis
Expers fermenti non mixta sit hostia xp̄i.
Præf byter hæc qui sacrat: intentio si tamen extat
Sacra uidens hora: genibus flexis: & adora:
Dicens deuotæ uersus hos: quos hic doceo te.

Quomodo deus sit adorandus.

f Alue saluator mundi rex atq; creator.

Qui deus es homo natus de uirginis aluo.

Te deus exoro supplex: & pronus adoro.

Vt mihi condones: & coeli gaudia dones.

Necnon defunctis uiuis: fidis quoq; cunctis.

De adoratione corporis christi.

o Sanguis christi qui fusus amore fuisti:

Cotra luxuriam. contra gulam. contra iram

Contra superbiam. contra quoq; accidiam:

Contra inuidiam. contra auaritiam.

Humani generis nobis precor auxiliieris.

Dele peccata: da nobis regna beata.

De conditionibus sumentis corpus xpi.

q Visquis dei sumes corpus: sit bene credes

Orans deuotus ieiunus: crimine ^{innuendub} lotus.

Sitq; timoratus: non ulla claue ligatus.

Pransus percipere poterit cogente necesse:

Corpore ^{recepto} te custodire memeto.

Nequaquam facto pellas quid de sacramento.

Redde deo grates orans: tibi det bonitates.

Ne sis ingratus: caueas quoscunq; reatus.

De extrema unctione.

p Res bytero debet infirmus adultus iungi

In septem membris oleo: certis quoq; uerbis.

Vngitur infirmus: ut maior gratia detur.

Sit leuior morbus: & poena maior tolleretur.

De septem ordinibus.

Rdo septenus: est clero munere plenus:

o Tres sūt maiores: sūt bis duo p̄mi m̄iores

lanitor ē primus: lector uult esse secūsus.

Exorcista subit: hinc acolitus sibi nubit.

Subleuita subest: leuita sacrior hoc est.

Septimo collatus est ordo presbyteratus.

Quomodo in collatione cuiusuis
ordinis imprimitur caracter.

Ratia cū posse dat: ip̄mit q̄ caracter.

g Quilibet istorū qui sit susceptor eorum.

Ad sacra promptus: debet necnō titulat

Horas quotidie septennas dicere rectæ.

Vt collaudetur xp̄s: & mors memoretur.

Nocte iesus captus: damnatur iudice prima.

Ducit in terna: sexta crucifigitur hora.

Mortuus est in nona: fuit lancea uespere fixa.

Conditur extrema: cur septem dicimus horas?

De modo recitandi horas.

Lerice paufando dic horas: nō p̄perando

c Dicas attētæ: dic totū supplici mente.

Dic iuxta morē: primo dica q̄ priorem.

Cum domino loqueris orans: non ergo uageris.

Sincopa uitetur: uersus non anticipetur.

Donec finitus omnino sit bene primus.

In templo uanū fuge cantum: dilige planum.

Non clames tantum: cogaris linquere cantum.

De sacramento

matrimonii.

Oniugiū primo deus fecit in paradiso.

c Associās hoīem: quos fecerat & mulierē.

John 14 Ad prolem dādū legaliter atq; fouendū.

Fit quoq; p culpa luxus carnis fugienda.

Coniugii bona sunt, plesq; fidesq; sacramentum.

Hæc tria nubentes debent seruare uolentes.

Vt prolem generent: semperq; fidem sibi seruent.

Vt conuerlentur: semper simul atq; iuuentur.

Fit quoq; coniugiū consensu: sed decet ipsum:

Consensum signis ostendi siue loquelis.

Quando tractatur bene coniugium uideatur:

Anteq; factum sit: si patet impedimentum.

Nam male peccarent: si contra ius sociarent.

Error conditio: uotum: cognatio: crimen:

John 14 Cultus disparitas: uis ordo: ligamen honestas.

Si sis affinis: si forte coire nequibis.

Hæc socianda uetant connubia facta retractant.

Sed ~~fieri~~ uetitū prohibent: sed non ea soluunt.

a Duētus differt spōsos: foelix quoq; cofert.

Septuagesia negat pasche lux noua relaxat *2a locu*

Letaniae uetant: sed trinū numē adiuua: t.

De quibusdā documentis in generali.

c Riminibus notis de mēte tuaq; remotis.

Inferē uirtutum semen: quæ sint tibi scutū.

Ne quādo uiuas: in peccatū recidiuas. *peradab*

Sitq; tibi lumen: quo possis cernere numen. *pannicat*

Septem uirtutes habeas: aduersa refutes. *spirit*

Esto fide firmus: spe rectus: amore leuatus.

Prudens & iustus animo fortis moderatus.
Donis impleri procura flaminis almi.
Esto timens pius atq; sciens: fortis bene consul.
Hinc intellectus: sapientia dona dei sunt.
Sis bene dotatus: ut sis in fine beatus.
Sis pauper mitis flens: ius faciens miserator.
Mundus ⁷⁷⁷ pacificus: sic uult nā mundi creator.
Per septem merita: dantur tot premia magna.
Pauper enim regnat: mitis possessor abundat.
Flens consolatur iustum: sitiens satiatur.
Fit pietasq; piis: dominum mundusq; uidebit.
Estq; pacificus domini proles: & amicus.

De uirtutibus. Et primo de fide.

u Era fides credit: q̄ nō uidit: his & obedit.
De q̄ ^{uirtus} p̄scripsi: cur hic nō plus tibi scripsi.

De spe.

e Ternā spectat uitā spes: & meritis extat.
In domino fixa: secus est præsumptio dicta.
Spernit terrena spes cæli sperat amena.
Aegris solamen: tribulatis dat releuamen.
Non in diuitiis propriis speres: uel amicis.
In domino spera: qui donat gaudia uera.
Qui uult prodesse: speranti nescit abesse.
Debet quisq; fore: cum spe simul atq; timore.
Ut non diffidat: peccans nimium neq; fidat.

De charitate.

c Harus amor dictus ē ueræ maxima uirtus.
Qua fit homo gratus: tandē dñōq; beatus.

Constat amans plenus uirtutibus: alter egenus.
 Nullus habet florem meriti: nisi propter amorē.
 Ordo seruetur: primo deus ut perametur.
 Postea dilige te super omnia: sed mage mente.
 Proximus est hinc plus peramandus iust⁹ amicus.
 Postea uult dominus: ut ametur sic inimicus.
 Inq̄tum bonus est homo: sed non ut iniquus.
 Post corpus proprium perametur: & hinc alienū.
 Dilige sic homines: ut eorum crimina uites.
 Ac odias culpas hominum: non qui faciūt ipsas.

De prudentia.

c Onstat in insidiis prudentia uera cauendis.
 Atq; disponēdis sapiēter rebus agendis.
 Præsens dispone: transactum mente repone.
 Prospice uentura: sic est prudēs tua cura.
 Cum quid uis agere: debes bene primo uidere.
 Aut tibi conueniat: liceat: simul utile fiat.
 Omnia prudenter fac: finem cerne frequenter.
 Primo metire: quæ possunt inde uenire.

De iusticia.

e Sto uir iustus: cūctis reddendo suum ius.
 Reddere creatori: tibi: maioriq; minori.
 Serua dulcorem: iuris moderando rigorem.
 Seuit iusticia: nisi sit pietas sibi iuncta.
 Ut bene procedas: nō uerba nimis cito credas.
 Te prius informa: ne lædas quem sine norma.
 Qui subito credit: alios: & se male lædit.
 Qui cito procedit: a iusto saepe recedit.

Turbant sæpē metus odiū dilectio munus?
Iudiciū rectum: cur est utrumq; cauendum.
Non licet iniustam te causam dūcere iustam.
Ducas prudenter: seruando iura decenter.

De animi fortitudine.

Ortis sis animo: semper peccata cauēdo.

f Sis cōstās fortis: cū tētat te malus hostis.

Si quādo mesto uexeris: fortior esto.

Nam post aduersa dominus bona dat uiceuersa.

Vt non deficias: constans in turbīne fias.

Tunc debes esse mage fortis: quando estq; necesse

Semper magnanimus aduersis fortior est plus.

De modestia.

T dño gratus uiuas: esto moderatus.

u Nō uult sobrietas rationis frāgere metas

Quāto plus poteris cunctis te modereris.

Vincere cor propriū: plus est q̄ uincere mundū.

Tēperet excellus: qui non uult esse reprehēsus.

Semper adest uiciū: si non sit temperamentum.

Quanto maior eris: moderatior esse teneris.

Nam cito stultus eris: nisi uelle tuū modereris.

De timore.

Ræ cūctis timeas deū: & reuerere.

p Nisi deū metuas: opus ē te cuncta timere

Si dñm metuis cōtraria nulla timebis.

Si quis amet dominum: semper reuerabit̄ ipsum.

Humano more non est amor absq; timore.

Non sibi seruili: sed amicabile & reuerenti.

Non timeas hominem: nec mundum te tribulātē.

Sed dominum metue: qui regnat semper ubiq; .

Qui ualet in patria te ponere sine gehenna. *myse 2110*

Si christum metuis: semper peccare cauebis.

Si metuis dominum: tibi donabit paradisum.

De pietate.

I uis gaudere: semper miseris miserere.

f Si pius es miseris: pietate dei potieris.

Vtilis est pietas: plusq̄ terrena potestas.

Nemo potestate saluatur: sed pietate .

Septem corporea fac pauperibus pia facta .

Palce famelcentes: pota minimos sitientes.

Indue nudatos: redimas de carcere captos.

Aegros conforta: peregrinos collige porta. *domo*

Defunctos sepeli: sic fumes gaudia cæli.

Septem fac opera pia spiritualia dicta.

Corrige peccantes: ac instrue pauca scientes.

Consule non doctis: exora pro tribulatis.

Conforta mestos: porta patiens onerosos.

Offensas sponte lædenti corde remitte.

De helemosyna .

f I tibi sit multū studeas dare multa frequēter

Si tibi sit modicū: da iuxta posse libenter.

Si non sufficias dare: sit tibi prompta uoluntas.

Si dare nō poteris: saltem pro uelle mereris.

Christo conciliat helemosyna fædera firmat:

Crimina mortificat: redimīt: pœnamq; relaxat.

Gratos conseruat: dantes a crimine seruat.

Omnia multiplicat bona: pro donatibus orat.
D^{de huius}emones expugnat: fraudes a morteq; saluat.
Prodest defunctis: purganti carcere uinctis.
Is cui das munus: sit uel uideatur egenus.
Res quam das propria tua sit: christus tibi causa.
Da bona dū tua sunt: quia nūc data pl⁹ tit i. psūt.
Quā si preberes: cum non retinere ualeres:
Erras si speres: quia plus te diligit heres:
Sub terra positum: q̄ tu te diligis ipsum.

De scientia.

Vlti multa sciūt: & se bñ scire relinquunt
m Temet cognosce: dñm cognoscere posce.
Tu melior fieres: si te prius bene scieres.
Quā si negligeres: & cetera corde teneres.
Discere ne cesses: si doctor maximus esses.
Nam per doctrinam: poteris uitare ruinam.
Non curans scire: merito quod scire tenetur:
Si super hoc erret: non excusatus habetur.
Est quasi uile pecus ignorans: & quasi cecus.
Præcipue regere qui debet: sibi docere.
Cecus ducens cecum: facit ipsum sternere secum.

De consilio.

Mnia consilia tua sint munimine fixa.
o Non te præcipitas: si consilio dñi stas.
Consilio tracta maturo propria facta.
Nam cito peccabis: quando nimis accelerabis.
Consule maiores: prudentes & meliores.
Ut non deficias: nec damnosus tibi fias.

14
Consilium uerum: docet experientia rerum.
Amplior in senibus est experientia sensus.
Si defendendo causam sumas uel agendo.
Hoc fac consultæ: nec consumas bona stultæ.

De intellectu.

Vnc intellectus hoīs constat bene rectus:
t Cū sup oē deū timet: ac intelliget ipsum.
Ac recte credidit: & iussibus eius obedit.

Cur intellectum teneas ⁱⁿ numine fixum.
Sæpe rogans dñm: q̄ cōferat hunc tibi uerum.
Hunc non abscondas in terra: sed bona condas. ^{manifestat}
Ut tibi donatum reddas domino geminatum.
Sic collauderis: a christo non reproberis.

De sapientia.

St immortalis sapientia spiritualis.
e Quæuis mūdana: fert̄ sapientia uana:
Christum diligere sup oīa crimina flere.

Mente deum gerere: peccata futura cauere.
Mundum despiciere: cælestia corde tenere.
Singula sic sapere: sicut sunt: sic & habere.
Hæc est sinceræ mentis sapientia uera.
Exoptat supera sapiens: & gaudia uera. ^{omnia}
Deuitat scelera: mundum contēnit & era.
Optima discernit a prauis: omnia cernit.
Omnia uult agere consultæ: recta tenere.

De paupertate.

p Auptas ⁱⁿ grata: uirtus est magnificata. ⁱⁿ uirtute
Cui sunt collata celorum regna beata.

Pauperies læta stat multum laude repleta.
Spernit terrena: paradisi sperat amena.
Paruo contenta paupertas non uiolenta.
Cor leuat ad xpm: quia mundum non habet istum
Quauis induta male sit: stat libera & tuta.
De modico lætæ uiuit: & sine lite quietæ.
Vix aliquē lædit: humilem mentem quoq; reddit.
Carnem compescit: quia non bene pasta macrescit.
Munere ditatur: diuino fine beatur.
Est humilis talis pauper: fit spiritualis.
Nam non inflatur: quis super astra leuatur.

De humilitate.

f Is humilis mēte. uerbis. factis retinens te.
Sis humilis gestu: sēp meditādo quis es tu.
Nullū cōtēnas: sed mūdū: te quoq; spernas.
Sperneq; te semp: noli laudatus haberi.
His gradibus quoq; referes humilis bona uitæ.
Quāto dignior es: humilis potius fore debes.
Qui non est humilis: confundet quasi uilis.
Cerne quid es: quid eris: sic humilis efficeris.
Vile cadauer eris: hoc ergo frequens mediteris.
Subdi maiori decet: equaliq; minori.
Sic humiles grati xpo sunt associati.

De mansuetudine.

Is animo mitis: ut odorē des quasi uitis.
f Esto māfuet⁹: & simplex: atq; quietus.
Hæc faciūt hoīem dño simileq; placentē.
Non reddas prauis mala facta: sed esto suauis.

15
Hoc tibi dat meritum: deus autem punit iniquū.
Cum magis es dignus: debes magis esse benignus
Namq; fit indignus domini pietate malignus.

De malorum contritione.

I uis solari: sic debes primo lachrymari.

f Qui bene plorabit: deus ipsū letificabit.

Fle pro peccatis: & pro miseris tribulatis.

Pro desiderio paradisi flere memento.

Si non des lachrymas: ipsas optādo gemifcas.

Cū de corde uenit: dñm mox lachryma lenit.

Mētē letificāt lachrymæ: peccamina purgāt.

Et xpm placāt: paradisi gaudia donāt.

De munditia.

Is mūdus corde. uerbis. factis: sine forde.

f Ut dñm ueræ possis sup astra uidere.

Mūditiē uitā uirgo tenet & benedictā.

Dicitur angelicus in uita fore pudicus.

Virginitas flores uirtutum fert & odores.

Humanos mores transcendit: & auget honores.

Propter maiores mundanos spernit canores.

Si uirgo non sis: castus tamen esse coneris.

Cuiuscūq; status quisq; debet fore castus.

Si non sit castus: nemo poterit fore sanctus.

Non sunt foedati: sed mundi corde beati.

De pace.

Sto pacificus: & pacis semper amicus.

e Cū cūctis pacē coneris habere tenacem.

Xps pacificos dixit sermone beatos.

Nascens portauit pacem: moriens reparauit.
Surgens induxit pacem: testando reliquit.
Conserua triplicem christo fratri tibi pacem.
Ecclesiam placa: suffragia sint sacramenta.
Hostes pacifica: seda prudenter iniqua.
Pax confert uitam lætam: mentemq; quietam.
Sedat rancores: fouet & augmentat amores.

De patientia.

Ir patiēs esto: nunq̄ sis corde molesto.
u Nemo sui dñs fertur patiens nisi uerus.
Seruat prudenter animā uiuens patiēter.
Nam flos cunctorum fertur patientia morum.
Fer mala cum pausa: nemo patitur sine causa.
Quāuis hic multa patiaturo homo sine culpa.
Hic homo torquetur: ut sic patiēdo probetur.
Vt mens purgetur: & premia multa lucretur.
Ne sublimetur: ut xp̄i gloria detur.
Vt preseruetur: nec perpetuo cruetur.
Vt mala prudenter tua portes: & patienter.
Inspice maiores aliorum sæpe dolores.

De obedientia.

Ebet obedire domino: quicumq; subire:
d Vult regnū cæli: parendo corde fideli.
Qui non parebit: celesti sede carebit.
Qui bene parebit: paradisi munus habebit.
Vt nequeas lædi: maiori semper obedi.
Ni tibi constaret: quod non licitis oneraret.
Non est illicitum: iussum maioris agendum.

16
Est dñs semp parendo cuncta regenti.
Plusquam praelato nõ iustũ præcipienti.

De contemplatione.

c Ontemplare bona cœli: poscens tibi dona.
Iugiter æterna conferri sede superna.
Vt sic terrena spernas pro luce serena.
Dicitur actiua bona uita bonum faciendo.
Contemplatiua melior fit: excelsa petendo.
Martha bonam partem sumpsit dño famulando.
Magdalena tñ meliorem fert speculando.
Cur speculatiuus sis in dño: bene fidus.
Sancta gerens opera: sic sumes gaudia uera.

De oratione.

f Edu lus exora dñm: reuerenter adora.
Vt sibi te gratum faciat: te postq; beatum.
Sæpe deum placat oratio. cor bene mundat.
Hostes exsuperat: cælos penetrando subintrat.
Christo pñtat: quæ poscens sedulus optat.
Auxilium prætat his: quos tribulatio uexat.
Nos deus orare iussit: simul uigilare.
Discipulis formam dans orandi: quoq; normam.
Quæ breuis est digna: tenet in se cuncta petenda.

De forma orandi.

o Pater in celis regnans te posco fidelis.
Nomen primum tuũ sit semper sanctificatũ
Adueniat regnum celeste tuum benedictum.
Velle tuum terris fiat per nos: & in altis.
Da panem nostrum nunc nobis quotidianum?

Et parcas nobis mala: sicut nos inimicis.
Et si temtemur: nō permittas superemur.
Sed nos a cunctis defende malis: & iniquis.
Sit deuota gemens oratio: sit pia feruens.
Pura sit: assidua: discreta sit atq; operosa.
Iusta sit & humilis: attenta sit atq; fidelis.

De abstinentia seu ieiunio.

a Bstineas: seruas ieiunia: nulla relaxans.
Quæ iubet ecclesia seruari scilicet ista.
Vult christus natus: accensio: spūs almus.
Sumpta dei genitrix ieiunando uenerari.
Ante diem festi: nec non & apostolus omnis.
Exceptis iacobo philippo sicq; iohanne.
Cum quadagesima iungatur tempora quarta:
Et quæ pontifices in sede sui statuere.
Cum ieiunabis: horam non anticipabis.
Crimina uitabis: epulis te non onerabis.
Pauperibusq; dabis: dñm laudando rogabis.
Carnem castigant ieiunia: crimina uitant.
Vt dñm mentem releuant: faciuntq; placentem.
Donant uirtutes: & præmia: dantq; salutes.

De uerecundia.

Sto uerecūdus: si uis fore crimine mūdus
e Erubeas fari res turpes: ac operari.
Custos uirtutū pudor ē: cōtra mala scutū
Virtutum florem perdis: perdēdo ruborē.
Nō tamē erubeas tantum: q̄ commoda linquas.
Quæ debent fieri: seu crimina cuncta fateri.

Nam rubor hic stultus est crimē: nō bona uirtus.
Sæpe rubor generat scabiē: quia nescius extat.

De ueritate.

Is uerax opere: sis cordeq; uerus: & ore.
f Verax laudat: sed mendax uituperatur.
Verus doctrina sis: iusticia quoq; uita.

Hoc semper teneas: nec propter scādala linquas.
Nunq̄ mentiri debes: nec falsa tueri.

Vt mala uitentur: aliquando uera tacentur.
Sed cum iurabis: quicquid scis: referabis.

Verum non celes unq̄: nec mala reueles.

De moderatione lingue.

On sis infestus: in cūctis esto modestus.
n Optima res mod⁹ ē: nā sēp ad oīa pdest:

Noli laxare linguam: quoniam reuocare
Non poteris uerbum: quod dicis fors an acerbum
Coram quo dicas: quid: quomodo: quādo reqras
Dicas dicēda doctæ: sileas retinenda.

Modo responde: pulcræ taceas: ne recede.
Vt sic placetur: quando te maior habetur.

Cum de maiori loqueris: sis cautus in ore.
Vtere sermone moderato cum ratione.

Qui sputit ad cælum: sputum dat sibi bellum.

De fidelitate.

I uis in cælis fore gaudēs: esto fidelis.
f Cūctis pferit uir: quādo legalis habetur.

Legalis domino sis: semper ipm amando:
Ac sibi parendo: necnon ipsum reuerendo.

Et dispensando domini bona multiplicando.

Legali probrior non est: nec nomine maior.

Tanq̄ perfectus legalis stat bene rectus.

Non uult fraudare quēq̄: nec damnificare.

De gratitudine.

On sis ingratus: si uis dño fore gratus.

n Redde uices dāti: plus q̄ dat cūcta creati.

Sumens donatū: debes te reddere gratū.

Grates reddēdo uerbis: factis recolendo.

Dicitur ingratus: benefactori male gratus:

Obluiscendo non reddendoue nocendo.

Debīta solue cito: non damnum detur amico.

Si cito non soluis: te ipsum crimine uoluis.

Soluere si tardas: fieri tibi grata retardas.

De discretione.

Irtutum nutritrix: discretio dicitur esse.

u Insuper ē tutrix: quare non debet abesse.

Esto discretus rerū liberamine fretus.

Non bene discernes: nisi te ratione gubernes.

Omnia discerne: quæ sunt bona uel mala cerne.

Elige quæ bona sunt: sed respue quæ nimis obsūt.

Sis circūspectus: ut nunq̄ sis male rectus:

Et sint directa per te quæ sunt male recta.

De prouidentia.

Rouideas cura uigilanti sæpe futura?

p Non noceāt cura: quæ p̄caueas nocitura

Ac bona procura: nō spectās t̄p̄a dura.

Ne tibi quid desit: prouisio prouida præsit.

Qui de uenturis nō prouidet: exit inermis.
 Non confundetur: qui prēmunitus habetur.
 Nescit prodesse: qui nescit prouidus esse.
 Prouidus est plenus: improuidus extat egenus.

De largitate.

f Is largus & parcus: nō uastator nec auar⁹
 Stat medio uirt⁹: extrema tenet loca uir⁹
 Prodigus es dādo nimīū: cupid⁹ retinēdo

Largus dans danda. parcus retinens retinenda.
 Prodigus in uanis consumit: & cur fit inanis.
 Qui sua consumit: eget: undiq; sumit.
 Prodigus est prauus: sed peior fertur auarus.
 Nam semper obest aliis: nunq; sibi prodest.
 Quilibet excessus malus est: cur fit bene præsus.
 Tu medium retine: modus est seruandus ubiq;.
 Serua mensuram semper multum ualituram.
 Da cito gaudenter gratis. iuste. sapienter.
 Nam dona decorant hæc: & meritum meliorant.

¶ Qualis debet esse doctor siue p̄ceptor.

u Tu ualeas esse doctor bonus: ista necesse
 Sunt tibi precipue: q̄ debes corde tenere?

Sit tibi uita decens: bona lingua: scientia prudēs.
 Conueniensq; modus: intentio sit tibi christus.
 Commoda dic uerba: sint sacra lege probata.
 Sic ut ab errore doctor caueasq; pudore.
 Sancta fides: culpa: uirtus: & gloria poena.
 Hæc sunt precipuæ per te sermone docenda.
 Sermo tuus gratus sit: uerax præmeditatus.

Claræ prolatus: feruens bonus & moderatus.
Vtilis ornatus sit congruus atq; probatus.
Non tñ elatus sit: nec nimium falleratus.
Semper sermones fac iuxta conditiones
Illoꝝ: qui sunt presentes: nam mage profunt.
Verba dei recita: doc umentis facta marita:
Prodest doctor ita: sic constet ei bona uita.

De correptione.

Ratrem corripe peccantē quisq; tenetur.
f Vt careat scelere nisi quādo per ista timeſ
Deterior fieri: uel nō correptus hēri.
Vel si speretur: q; pximus inde grauetur.
Aut si tardetur: quia nō dum tempus hētur.
In simili peccans: publicæ superis ꝑhibetur.
Ut bene corrigere ualeas: te corrige uere.
Ut sic correptus: possis reprehendere rectus.
Qui nō corrigitur: alioꝝ facta uidendo:
Corriget ut legitur: alioꝝ malefacta sequendo.
Pruos corrigere: uirtus est maxima uere.
Iusti uexantur nisi prauī corripiantur.

De uigilia.

Rudenter uigila: ne fallat mors nec culpa
f Sunt ꝑmissa bona: uigilātibus atq; corona
Se bene ditabit meritis: bene q; uigilabit.
Sunt dormientes reprobati: nō uigilantes.
Christus ad orandum monuit nos ad uigilādum.
Ut cum tētamur: in nullo decipiamur.
Nam uenit absq; mora mors : qua nō credit' hora

Debēs uītare nīmīum sero uīgīlare.
 Nam uīgīlare nīmīs sero: plus consumit ut ignīs.
 Nempe fitim generat in nobīs: tempora uāstat.
 Corpus sǣpe grauat: animam quandoq; molestat
 Surgere mane uetat: & crastina facta retardat.
 Noli dormire nīmīs: aut pausando pigrire.
 Somnus enim nīmīus: est ualde sǣpe nociuus.
 Corpus enim reddit pigrescens: reumata mittit.
 Vulnerat & mentem: sic ocia uana sequentem.
 Tempus perdēdo: & uitīis alimēta gerendo.
 Dat lasciuire: carnem faciendo perire.
 Cum uīs dormire: debet crux sancta prǣire.
 Te sic cōmendes domino reuerenter & ores.
 Me tibi cōmendo semper deus alme: petendo:
 Ut me pausantem conserues: & uīgīlantem.
 Me tibi uirgo pīa genitrix cōmendo maria.
 Tu mīhi saluatrix sis semper & auxiliatrix.
 Angele quī meus es custos pietate superna:
 Me tibi cōmissum serua: defende: gubernā.
 Hęc eadem faciēs: de somno quando resurges.

De constantia.

I uīs regnare: studeas bene continuare.
 f Fac bona cōtinue: poteris sic uiuere tute.
 Omnes uirtutes cōcurrunt q̄rēdo salutes:
 Cōtinuans cursum: scandit constantia sursum.
 Incipiunt multi: non perficiunt bona stulti.
 Stultus mutatur: ut luna cito uariatur.
 Quolibet a uento giratur sicut arundo.

Sed prudens constat ut sol: sua lumina præstat.
Quod bene cepisti: comple: nam premia donat
Christus uincenti: finis nam pugna coronat.

De quinque sensibus exterioribus.

Vstus: & olfactus: auditus: uisio: tactus.

g Per te claudantur: ne fordes ingrediantur.

Noli respicere: quæ possunt uisa nocere.

Auertas uisum: tibi ne tollat paradysum.

Intrat mors animam: per uisus sæpe fenestras.

Cum clausis portis: euita uulnera mortis.

A uerbis uanis: mendacibus atque profanis

Aures auertas: & ipsas ad commoda uertas.

Audi sermones: missas: horas: orationes.

Sic te dispones: ad rectas conditiones.

Non sit odoratus unquam tuus immoderatus.

Christus odor tibi sit: cum plus quam cetera profit.

Stringe tuum gustum: qui uult consumere multum.

Plurima gustare: uult uentrem sæpe grauare.

Si gustum sequeris: nunquam bene proficies.

Si sibi credideris: non sobrius efficiaris.

Sic compece manus: ne tactus sit tibi uanus.

Tangens immunda manus: ex hinc est male munda.

Ut uites poenas: res non tangas alienas.

Non aliquid tangas male: pro quo postea plagas

Sicque pedes cohibe: nec uadant mala prompte.

Non ad rixandum uadant: nec ad damnificandum.

Non ad cernendum res uanas: nec faciendum.

Ad dominum gressus dispone: tuosque regressus.

Et quæ de facili nequeunt assueta relinqui.
Non sumas usum: qui gignere possit abusum?
Cathalogus pluriû documētorū.

It tua mēs mūda: semper meditatio sãcta:

f Actio sit iusta: necnō intētio recta.

Cómoda sint uerba: sit cōuersatio grata.

Sit placidus gestus: gressus maturus honestus.

Congrua sit uestis. sociis socieris honestis.

Compositos mores: habeas laudabiliore.

Inspice maiores: mediocres atq; minores.

Collige sic flores uirtutum commodiores:

Cum quibus orneris: salueris & auxiliieris.

Sis bene morosus: ad impia facta morosus.

Nobilitas morum plus prodest q̄ genitorum.

Sis bene discretus: inter cōiuiã lætus.

Tūc parce comede: mage parce pocula sume.

Et parce loquere: socios large reuerere.

Non sis ad risum pronus: nisi sit tibi uisum:

Quod bene conueniat: & honestæ tunc tibi fiat.

Illum homo deridet: qui multum uel cito ridet.

Non discurrendo procedas: uel saliendo.

Non uadas nocte: uel eas saltem bene doctæ.

Si possis tende sociatus semper honestæ.

Signa mali fugias: nec suspectus male fias.

A praua specie debet se quisq; cauere.

Non habeas socios stultos: sed dogmate fultos.

Non sumas usum: qui gignere possit abusum.

Cum sanctis habita: quæ sunt puerilia uita.

Elige doctorem: qui te faciat meliorem.
Elige consortem: qui sanctam det tibi sortem.
Qui bene uult agere: qui uilia facta cauere:
Prauorum fugere debet consortia ueræ.
Si sanctos sequeris: sanctus sic efficieris.
Sed præuenteris: si peruersos comiteris.
Pomum corruptum cito corrumpit sibi iunctum.
Omnia contacta denigrat pix calefacta.
Sic maculat cunctos prauus socius sibi iunctos.
Non ad taxillos ludas: nam ius uetat illos.
Ludi uitentur: ne plurima damna sequantur.
Ludens disperdit res famam: tempora perdit.
Fraudem committit: mendacia scandala mittit.
Se male ditare cupit: ac alios spoliare.
Clamat: blasphematur: irascitur: & male donat.
Infert litigia: periuria: uerbera: furta.
Ecclesiã spernit: nocet huic qui ludere cernit.
Languet: macrescit: dolet: amittendo calescit.
Perdens insanit: molestando corpus inanit.
Quãuis letetur modicum si forte lucretur.
In hoc ditatur: iniuste si teneatur.

De fama.

Ir bone sēp ama: q̄ sit tibi splēdida fama
u Nomē habere bonū: ferē dñi fore donū.
Quisq̄s hēt uitā: nō debet spernere famā
Sancta tibi uita prodest: aliis tua fama.
Si propriam uitam fieri uis semper honestam:
Crimina deuita: nam famam dat bona uita.

Nec dum per crimen: posses amittere nomen.
Sed mala per signa: fiet tua fama maligna.

De dispositione domus.

E perdas subito domui dispone cito.
n De tua dispone: fac omnia cum ratione.
Sic ut portare ualeas: sumptus moderare

Qui nimis spendit: alienum postea prahendit.
Vt bene sufficias seruare statum sapienter.
Sumptus non facias: nisi iuxta posse libenter.
Ne plures teneas famulos inconuenienter.
In uitiiis caueas uastare quid insipienter.
Et tibi prouideas de rebus sufficienter.
In cunctis habeas mensuram conuenienter.
Discretæ uideas: quæ sunt facienda frequenter.
Et sic expeditas: prout expedit ipsa decenter.
Quotidie multa nobis nascuntur agenda.
Cum sint iam nata uelotius expedienda.
Aut aliter plura irremanebunt perficienda.
Cum tibi sit cura patrare negocia plura.
Id primo cura: cuius mora plus nocitura.

De morte.

Ordet mors cuncta: q̄ nascunt sine cuncta.
m Quæ p̄us inuicta soluit feriendo sagitta.
Nemo uitare mortem ualet aut superare
Nam clausis portis intrat loca singula fortis.
Nocte die cuiq; mors insidiatur ubiq;
Sæpe necans subito multos gladio uis acuto.
Quauis incipias bonus: in medio quoq; fias.

Si bene nō finis: malus hic est ad mala finis.
Cur bene credendo pagens bona: praua cauendo
Ne sis damnatus: sis semper obedire paratus.
Viuere coneris bene: nam bene sic morieris.
Vix bene uiuentem uidi prauæ morientem.
Non est mors subita: quam confortiat bona uita.
Defunctos opera sotiant: non arua nec æra.
Sis animo fortis instanti turbine mortis.
Sis bene contritus confessus mentem punitus.
Corpore munitus: christi membrisq; perunctus.
Cunctis ignosce: ueniam tibi tribui posce.
Mundum postponas: nec amicos corde reponas.
Summa tibi cura sit: q̄ mens sit bene pura.
Christum laudare satagas: & sæpe rogare:
Ut tibi condonet tua crimina: teq; coronet.
Subde uoluntati domini te corde libenti.
Est uirtus facere gratis facienda necesse.
Tunc bene uitaris: ut deuote moriaris:
Tanq̄ catholicus: ut christi uerus amicus.
In domino spera: fidens in uirgine uera.
Orans deuote: uelit intercedere pro te.
Mortem commemoras christi: nūc iugiter ores:
Te cruce signando: ueramq; fidem recitando.
Cōmendans animam dño: qui cōdidit ipsam.
Sed ne sis uictus: caueas tu demonis ictus.
Nam tunc conatur plus demon: & insidiatur:
Ut desperare faciat quem uult cruciare.
Sed sibi nō credas nec ab his que dico recedas.

Nunq̄ desperes: de diuina pietate.
 Nec propria speres saluus fore probitate.
 Te potius firmes: saluatoris bonitate.
 Qui bene cōtritos sperantes in deitate:
 Saluat clementer miseranti fertilitate.
 Quātūcunq; malus fueris: poteris fore saluus:
 Si bene contereris in fine libensq; fateris.
 Si nequeas ore: tunc saltem corde fateri.
 Pectus tundendo: signumq; crucis faciendo.
 In cruce pendentem latronem post morientem:
 Christus saluauit: quia compatiendo rogauit.
 Ergo fide firma: te christi nomine firma.
 Qui nūq̄ spernit: quos contritos bene cernit.

De pœnis inferni.

Ost mortē pœna seq̄: uel gl̄ia amena.
 p Pœnas nō purgās ē una: & altera dānās.
 Mortali uicio moriēs: mox mergit̄ orcho
 Semper passurus pœnas: nunq̄ rediturus.
 Nam non sunt digni residentes morte maligni:
 Quod sint saluati: quia sunt ualde maculati.
 Quāuis expetati spreuerunt: esse leuati.
 Cur sunt damnati iustæ: semper cruciati.
 Et uult ingrati nunq̄ sint inde leuati.
 Vermes cum tenebris & uerbera frigus & ignis.
 Demonis aspectus: scelerum confusio: luctus:
 Fetor: serpentes: langor perpes sine fine.
 Prauos torquebunt: semperq; quiete carebunt.
 Esurient: sitient: diformes corpore fient.

In terræ centro: percussi turbine tetro.
Non est orandum pro damnatis: neq; dandum.
Nam supportari non possunt siue iuuari.

De poenis purgatorii.

Vi sine mortali morit̃: tamen in ueniali:
q Vel nõdũ plena facta: de crimine poena:
Carcere seruatur: i quo grauer cruciat̃.
Donec purgatus scandit super astra beatus.
Hos supportare nos possumus: atq; iuuare:
Ut cito purgentur: ac inde cito releuentur.
Profunt defunctis: purganti carcere punctis.
Missa preces dona: profunt ieiunia prona.
Ac per eos facta propeere legata soluta.

De gaudiis paradisi.

Vi mũdus morit̃ penit̃: mox pace potit̃
q Gaudens in dño cũ sanctis in paradiso.
Nõ decet orare pro sãctis: immo rogare
Debemus: quare nec non ipsos celebrare.

De cœlorum numero.

Eni sunt cœli reserandi corde fideli.
d Luna stat i p̃mo: stat mercuriusq; secũdo.
Ac uenus in terno: sol uult lucere q̃terno
Mars nitet in quĩto: sed iupiter ordine sexto.
Saturnus cœlo septeno sistitur alto.
Octauo cœlo stellas tibi esse reuelo.
Stat cristallinum super istos luce serenum.
Fulget in impireo summo para difus olympo:
In quo sunt iuncta: sine defectu bona cuncta.

Hic deitas trina regnat sup omnia digna.
 Astat regina sibi mater uirgo benigna.
 Inde hierarchia triplici sunt agmina nona.
 Dat cherubin seraphinq; thronos distinctio summa.
 In medio dominans princeps: simul atq; potestas.
 Virtutes sistunt: archangelus angelus ima.
 His homines grati: reuerenter sunt sociati.
 Iuxta pro merita: presente sibi data uita.
 Secum laudantes dnm: semper speculantes.
 Cernit amatq; deum sanctus: fruitur: tenet ipsum.
 Stat: gaudet: psallit: laudat: sine fine quiescit.
 Diues honoratus: tutus liber & sociatus:
 Clarus subtilis agilis: non passibilis fit.
 O qui ditati sunt: caeli sede beati.
 Semper honorati: summae sunt glorificati.
 Ergo mundanis rebus: spretis quasi uanis.
 Caelica poscamus: & sursum cor teneamus.
 Ut deus a poenis: protectos atq; cathenis:
 Post mundi cursum: faciat nos scandere sursum.
 Ut uelut optamus: ibi semper eum uideamus.
 Qui dat cuncta bona: det nobis haec pia dona.
 Per spiritus flamen: alme proferimus amen.

De conclusione.

Ste liber scriptus: floretus noie dictus.
 i Per me collectus: sit per te saepe relectus.
 Ac intellectus: sit firmo corde receptus.
 Factus productus: & sic pariet tibi fructus.
 Cum quibus hic gratus fies: & sine fine beatus.

Christo clemente florum cultore fauente.
Laus tibi sit trine deus une simul sine fine.
Quo duce floretum scripsi bonitate repletum.
Te rogo det flores nobis: fructus & odores:
Sic q̄ per mores: summos habeamus honores.
Te concedente: nobis pietate docente.
f Loretus mille centum uersus tenet iste:
Et ter uiginti: qui sunt metricè redemiti.
Per me bernardum clareuallum sic nominandum
Præsentem librum refero manibus tibi scriptum.
Anno milleno quattuor centumq; trigeno:
Addito septeno: numero non plus tibi fero:
Ac in octobris tibi finitus die sexto.

Explicitus.

Impressum Hispali: per Meynardum Vngut
Alamanū: & Stanislau Polonum socios. An
no dñi. M. cccc. xciiii.

FINIS.

Inc

479

